

Teaching Guide				
Identifying Data				2017/18
Subject (*)	Literature and Culture	Code	613G01049	
Study programme	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Fourth	Optativa	4.5
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Letras			
Coordinador	Rodriguez Gonzalez, Olivia	E-mail	olivia.rodriguez.gonzalez@udc.es	
Lecturers	Rodriguez Gonzalez, Olivia	E-mail	olivia.rodriguez.gonzalez@udc.es	
Web				
General description	Estudo comparado da literatura e a cultura. A materia céntrase na cultura da memoria e ocúpase dun estudo de caso e traballo de campo sobre a literatura da memoria histórica da guerra civil e o franquismo na contorna da Coruña.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
O alumno debe coñecer os principios da Semiótica da Cultura e teorías afíns que insiren os estudos literarios nun ámbito superior e complexo como é o da cultura	A1 A2 A3 A11 A14	B1 B2 B3 B5 B8 B9	C3 C6
O alumno debe ser capaz de aplicar a investigación en literatura comparada con la realidade de su ámbito vital, histórico y artístico	A1 A2 A3 A11 A15 A21 A22 A23	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B10	C1 C6 C8
O alumno debe ser capaz de valorar a memoria sociohistórica da súa contorna vital e de poñela en relación con outros ámbitos distantes no tempo e no espazo para acadar unha interpretación universal dos casos de estudo comparado aos que se enfrenta	A11 A14	B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C6 C8
O alumno debe coñecer as linguas e literaturas castelá, galega, portuguesa e inglesa, así como posuír algúns coñecementos doutras linguas e culturas para poder investigar no campo da literatura comparada	A7 A13 A15 A16 A17 A18 A19 A20		C1 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Cultura e literatura como obxectos de estudo das ciencias humanas.	1.1 Introducción epistemolóxica 1.2. A Semiótica da Cultura de Iuri Lotman. 1.3. Paul Ricoeur e T. Todorov: usos da memoria e do esquecemento

2. Cultura e literatura da "memoria histórica";	<p>2.1 O papel da memoria na formación das culturas. O rexistro da memoria.</p> <p>2.2. A memoria e o esquecemento como fenómenos individuais e colectivos.</p> <p>2.3. O discurso da memoria histórica</p> <p>2.4. A literatura da memoria histórica.</p>
3. Estudo de caso: Santiago Casares Quiroga	<p>3.1. O estudo de caso como método de investigación: realidade próxima e traballo de campo.</p> <p>3.2. Caso Santiago Casares Quiroga</p> <p>3.2.1. Contextualización socio-histórica e política.</p> <p>3.2.2. Lugares da memoria.</p> <p>3.3.3. Memoria e trauma: a actriz francesa María Casares.</p>

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 B3 B5 C1	16	14	30
Oral presentation	A15 B2 B4 B5 B6 B8 C1 C3 C6	1	5	6
Case study	A2 A7 A13 A14	7	33	40
Mixed objective/subjective test	A3 A15 B1 B2 B3 B4	2	20.5	22.5
Workshop	A11 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B7 B9 B10 C8	6	6	12
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	O docente explicará na aula os contidos principais da materia. Inclúense dúas sesións máis sobre a orientación teórica do método chamado "estudo de caso", que servirán como introdución á práctica comparatista.
Oral presentation	Os alumnos presentarán na aula os traballos realizados
Case study	Para aplicar á práctica o estudo comparado da cultura e a literatura, se centrarán os estudantes en analizar casos reais e ficticios de fenómenos ou sucesos concretos. Para o estudo de caso acudirán a todo tipo de documentación e ferramentas de análise.
Mixed objective/subjective test	Proba final escrita que constará dunha serie de respostas a determinadas cuestións teóricas e dun apartado onde o estudante exporá ou resolverá casos prácticos concretos
Workshop	Aplicarase aos traballos de investigación a metodoloxía comparatista Literatura-Cultura da memoria Para o estudo de caso, algunhas das clases prácticas serán levadas a cabo na Coruña e arredores, nos "lugares da memoria" relacionados con Santiago Casares Quiroga. Comunicarase ao decanato o programa de saídas.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Workshop	O profesor atenderá na aula e nos horarios de titorías ao estudante

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification

Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 B3 B5 C1	Valorarase a asistencia ás clases, tanto nas sesións expositivas como nos talleres.	5
Oral presentation	A15 B2 B4 B5 B6 B8 C1 C3 C6	Presentarase na aula o resultado do traballo realizado, explicando o proceso de realización e os aspectos relevantes. A idoneidade, coherencia e valor académico do traballo proposto serán tidos en conta na súa cualificación	40
Workshop	A11 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B7 B9 B10 C8	O traballo final será o resultado da aplicación dos coñecementos adquiridos. Valorarase a orixinalidade, a metodoloxía, e a presentación.	5
Mixed objective/subjective test	A3 A15 B1 B2 B3 B4	O día sinalado no calendario oficial da facultade, os alumnos realizarán un examen no que demostrarán os coñecementos teórico-prácticos adquiridos	50

Assessment comments

Na aula especificarase os pormenores da realización do traballo. A presentación oral dese traballo (duración e ferramentas empregadas) axustarase ao número de alumnos na materia. Os traballos nos que o alumno plaxie serán penalizados cun 0,00.

Na primeira oportunidade realizarase unha proba mixta ou exame teórico (a finais do cuadrimestre correspondente), cuxa cualificación se sumará á do traballo práctico. Nesta oportunidade, será considerado NP o alumno que non se presente á chamada "proba mixta".

Na segunda oportunidade, a proba mixta será máis extensa e constará dunha parte teórica e outra práctica (esta parte práctica poderá completarse, no caso de que o docente o estime oportuno, coa entrega dun traballo).

En calquera das oportunidades da convocatoria única, o alumno deberá obter unha nota mínima de 5 para aprobar a asignatura, tal e como establece a normativa da Facultade de Filoloxía.

As probas escritas e os traballos deben realizarse con corrección lingüística: o docente baixará a nota por erros de acentuación, ortografía, puntuación ou concordancia sintáctica. Ou por redundancias excesivas, falta de precisión ou pobreza léxica, uso de abreviaturas ou utilización dun rexistro non formal.

Repetidores ou alumnos con exención de asistencia, por razóns laborais ou doutra índole, deberán poñerse en contacto co docente ao inicio do curso -e non máis tarde- para a organización da súa docencia. No relativo ás prácticas, estas poderán seguir o ritmo de entrega que se estableza para todo alumnado, ou, de ser imposible o seu seguimento, confeccionarase un calendario de entrega adaptado ás necesidades do estudante en concreto. Tamén se programarán titorías presenciais e non presencias para cursar satisfactoriamente a materia.

Sources of information

<p>Basic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aróstegui, J. / Godicheau, F. (eds.) (2006). Guerra civil. Mito y memoria.. Madrid: Marcial Pons - Casares, María (2009). Residente privilegiada, . Oleiros/A Coruña, Trifolium - Espinosa Mestre, Francisco (2006). Contra el olvido. Historia y memoria de la guerra civil. Barcelona: Crítica - Fernández, Carlos (2000). Casares Quiroga, una pasión republicana. O Castro/Sada: Ediciós do Castro - Grandío Seoane, Emilio / Rodero, Joaquín (eds.) (2011). Santiago Casares Quiroga, la forja de un líder. Madrid: Eneida - Jurij M. / Escuela de Tartu (1971). Semiótica de la cultura. Madrid: Cátedra - Lopo, María (ed.) (2008). Cartas no exilio: correspondencia entre Santiago Casares Quiroga e María Casares (1946-1949). A Coruña: Baía - Pérez Garzón, Juan Sisinio (2010). Memoria histórica . Madrid, C.S.I.C. - Ricoeur, Paul (2003). La memoria, la historia, el olvido. Madrid, Trotta, - Todorov, Tzvetan (2005). Memoria del mal, tentación del bien. Indagación sobre el siglo XX. Barcelona, Península - Winter, Ulrich (ed.) (2006). Lugares de memoria de la Guerra Civil y el franquismo. Representaciones literarias y visuales. Madrid-Frankfurt: Iberoamericana-Vervuert <p>Parte do traballo do alumnado é a procura de recursos bibliográficos (documentación en bases de datos e bibliotecas en liña). Por esta razón, completárase a bibliografía fundamental con algunhas referencias complementarias indicadas abaixo, sen pretensión de exhaustividade.Por outra banda, queda a criterio do docente a escollo de lecturas literarias relacionadas co tema.</p>
<p>Complementary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Acuña, Ana (ed.) (2013). Letras nómades. Experiencias da mobilidade feminina na literatura galega. Berlin: Frank & Timme - Aguilar Fernández, Paloma (1996). Memoria y olvido de la guerra civil española . Madrid, Alianza - Carballido Reboredo, Silvia (2001). (2001). Novela en pé de guerra(a guerra civil vista por los novelistas gallegos en castelán). O Castro/Sada: Ediciós do Castro - ?Flory,Jean? (1938). La Galice sous la botte de Franco. Épisodes de laterreur blanche dans les provinces de Galice, rapportés par ceux qui les ont vécus. Paris: Jean Flory - Flory, Jean (2005). (2005): Galicia bajo la bota de Franco. Episodios sobre el terror blanco acaecidos en las provincias de Galicia, contados por quienes los han vivido [Reedición en castellano a partir de la tradución . Santiago de Compostela: Alvarellos - Godinho,Paula (coord.) (2012). Usos da memória epráticas do património. Lisboa: Colibri - Halbwachs, Maurice (1950) (2004). , La memoria colectiva. Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza - Juana López, Jesús de / Prada Rodríguez,Julio (coords.) (2006). Lo que han hecho en Galicia. Violencia, represión y exilio, 1936-1939. Barcelona, Crítica - Alonso Montero, Xesús /Villar, Miro (eds.) (2006). Guerra civil e literatura galega (1936-1939). Vigo: Xerais

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Asistir a clase

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.